Partea introductivă
Dosarul nr. 2-14279/2024
2-24122114-12-2-29102024-1

HOTĂRÂRE
În numele Legii

26 decembrie 2024 mun. Chișinău

Judecătorul din Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Republica Moldova, Svetlana Cușnir, soluționând, unipersonal, în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată depusă de avocatul ***** în interesele lui *****, *****, ***** (reprezentat de către *****) și *****către Compania Aeriană „HiSky" SRL, intervenient accesoriu SRL „System Capital Management", privind încasarea compensației pentru reținerea zborului și compensarea cheltuielilor de judecată,

Partea descriptivă

c o n s t a t ă:

La 25 octombrie 2024, avocatul *****, în interesele lui *****, *****, ***** (reprezentat de către *****) și H*****, a depus cerere de chemare în judecată către Compania Aeriană „HiSky" SRL, intervenient accesoriu SRL „System Capital Management", privind încasarea compensației pentru reținerea zborului și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii a indicat că, în fapt, la 2 septembrie 2024, reclamanții *****, ***** (minor reprezentat de *****), ***** și *****, prin intermediul companiei SRL „System Capital Management" (Agenția turistică Robinson), au procurat un pachet turistic care a inclus cazare și bilete de zbor cu nr. RT24-EG/1340 către destinația Egipt, Sharm EI Sheikh, la cursa aeriană H7 din 3 septembrie 2024, ora 06:30, cu destinația Chișinău - Sharm El Sheikh.

La data zborului (3 septembrie 2024), reclamanții prezenți în aeroport au constatat că, zborul programat pentru ora 06:30 a fost amânat. Amânările au avut loc de mai multe ori, fără ca pasagerilor să li se comunice motivele întârzierilor succesive ale cursei. În consecință, decolarea aeronavei pentru cursa H7 cu destinația Chișinău- Sharm El Sheikh, s-a realizat la ora 13.20, adică cu 7 ore mai târziu decât era planificat.

Având în vedere întârzierea nemotivată a zborului cu 7 ore, la 23 septembrie 2024, reclamanții au expediat o notificare în adresa pârâtului, cu privire la restituirea compensației și a sumei de 2490 MDL, ce constituie cheltuielile

suplimentare suportate personal de reclamanți pe parcursul perioadei de întârziere a zborului. Totodată, au solicitat examinarea notificării în termen de 5 zile.

A menționat că, conform avizului de recepție se constată că, pârâtul a primit notificarea la data de 9 octombrie 2024. Cu toate acestea, până la data depunerii prezentei acțiuni, pârâtul nu a întreprins nicio măsură pentru soluționarea extrajudiciară a notificării.

Mai mult, termenul de examinare a notificării, stabilit la 14 zile conform art. 9 lit. j) din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, a expirat la data de 24 octombrie 2024, iar pârâtul nu a manifestat nicio acțiune de răspuns sau rezolvare.

A indicat că, luând în considerare vinovăția pârâtului și lipsa de diligență a acestuia, reclamanții se consideră îndreptățiți de a demara acțiune în justiție privind încasarea compensațiilor pentru reținerea zborului cu 7 ore și a cheltuielilor suplimentare suportate pe parcursul perioadei de întârziere a zborului (costul pentru produsele alimentare), inclusiv încasarea tuturor cheltuielilor judiciare.

A invocat că, în conformitate cu art. 9 lit. i) din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, vânzătorul este obligat să răspundă pentru prejudiciul cauzat de produsul necorespunzător, pe toată durata de funcționare sau a termenului de valabilitate/până la data de minimă durabilitate sau data durabilității minimale/data-limită de consum stabilite, cu condiția respectării de către consumator a regulilor de transport, depozitare, păstrare, utilizare și consum.

Conform art.16 lit. e) din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, consumatorul, la încheierea contractelor are următoarele drepturi de a fi despăgubit pentru daunele cauzate de produsele, serviciile care nu corespund cerințelor stabilite în actele normative sau declarate ori clauzelor contractuale.

În temeiul art. 9 din Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar: a) din contracte și din alte acte juridice.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până ia proba contrară.

Art. 15 din Codul civil, stipulează că, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. (2) Modul de soluționare a litigiului dintre părți până la adresare în instanță de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract.

Corespunzător, în temeiul art. 1411 din Codul civil, prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă față de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinație, iar cealaltă parte se obligă să plătească remunerația convenită.

Art. 1417 din Codul civil stabilește că, contractul de transport de persoane se confirmă (se documentează) printr-un bilet (titlu de călătorie) sau alt document care dă dreptul la transport. Biletul poate fi emis în format electronic.

A indicat că, în temeiul art. 1420 alin. (1) din Codul civil, transportatorul este ținut să repare prejudiciul cauzat în urma decesului pasagerului, vătămării corporale a pasagerului, distrugerii sau deteriorării bunurilor acestuia, sub rezerva dispozițiilor art.1421, sau în urma încălcării termenului de transportare, cu excepția cazului în care acest prejudiciu este rezultatul unui impediment în afara controlului transportatorului și dacă transportatorului nu i se putea cere în mod rezonabil să evite sau să depășească impedimentul sau consecințele acestuia ori dacă este rezultatul stării de sănătate a pasagerului sau al faptei acestuia. Transportatorul este ținut să repare prejudiciul și în cazul în care acesta se datorează stării sale de sănătate, a prepușilor săi sau a stării ori funcționării mijlocului de transport.

Susține că, conform pct. 2 din Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborului nr. 836 din 08.11.2012 (în continuare Regulament), prezentul regulament se aplică pasagerilor care pleacă de pe un aeroport situat pe teritoriul Republicii Moldova, pasagerilor care pleacă de pe un aeroport situat într-o țară terță către un aeroport situat pe teritoriul Republicii Moldova, exceptând cazurile în care aceștia au primit indemnizații sau compensații și au beneficiat de asistență în țara terță respectivă, în cazul în care operatorul aerian al zborului respectiv este un operator aerian din Republica Moldova.

În temeiul art. 16 din Regulament, în oricare din cazurile în care un operator aerian anticipează o posibilă întârziere a unui zbor peste ora de plecare prevăzută, după cum urmează: a) timp de două ore, în cazul zborurilor de 1500 de kilometri sau mai puțin; b) timp de trei ore sau mai mult, în cazul tuturor zborurilor cuprinse între 1500 și 3500 de kilometri; c) timp de patru ore sau mai mult, în cazul tuturor zborurilor care nu se încadrează la literele a) sau b), pasagerilor li se oferă de către operatorul aerian: asistența specificată la litera a) punctul 25 și punctul 26 din prezentul Regulament; în cazul în care ora de plecare anticipată este la cel puțin o zi după ora de plecare anunțată inițial, asistența specificată la literele b) și c) punctul 25 din prezentul Regulament; în cazul în care întârzierea este de cel puțin cinci ore, asistența specificată la litera a) punctul 22 din prezentul Regulament.

Pct. 17 din Regulament prevede că, în orice caz, asistența se oferă în limitele de timp stabilite în cele de mai sus corespunzător fiecărei distanțe de zbor. Pasagerii trebuie să primească o compensație în conformitate cu prevederile capitolului V din prezentul Regulament.

Art. 18 din regulamentul sus menționat spune că, când se face trimitere la prezentul capitol, pasagerii primesc o compensație în valoare de: a) 250 euro

pentru toate zborurile de 1500 kilometri sau mai puțin; b) 400 euro pentru toate zborurile cuprinse între 1500 și 3500 kilometri; c) 600 euro pentru toate zborurile care nu intră sub incidența literelor a) sau b). Pentru stabilirea distanței se ia în considerare ultima destinație unde pasagerul urmează să sosească după ora prevăzută datorită refuzului la îmbarcare sau anulării zborului. Plata compensației se va efectua în lei moldovenești la cursul Băncii Naționale a Moldovei la data achitării acesteia.

În continuarea celor invocate, a menționat că, la caz, conform raporturilor juridice apărute între părți, ca urmare a pachetului turistic, s-a dat naștere contractului de transport de persoane, în baza căruia transportatorul - SRL „HiSky" și-a asumat o obligație de transportare.

Susține că, de asemenea, la caz, s-a constatat că, deși, societatea-pârâtă și-a executat obligația de transportare, această transportare a fost efectuată cu o întârziere nemotivată de 7 ore.

Conform răspunsului oferit de autoritatea aeronautică civilă cu nr. 2389 din 23 septembrie 2024, se confirmă că, distanța ortodromică dintre Aeroportul Internațional Chișinău și aeroportul din Sharm El Sheikh, Egipt, constituie 2157 km.

Cu raportare la normele de drept și ținând cont că, la caz, este certă întârzierea nemotivată a zborului cu 7 ore, în corespundere cu pct. 18 lit. b) din Regulamentul menționat supra, pârâtul urmează să ofere reclamanților o compensație în mărime de 400 Euro, per fiecare reclamant.

În continuare a indicat că, în contextul reținerii zborului, reclamanții au suportat cheltuieli de alimentare în sumă de 2 490 MDL, fapt dovedit prin bonurile anexate la acțiune.

Astfel, în temeiul pct. 2 din Hotărârea Guvernului privind aprobarea Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborului nr. 836 din 08.11.2012, prezentul regulament se aplică pasagerilor care pleacă de pe un aeroport situat pe teritoriul Republicii Moldova, pasagerilor care pleacă de pe un aeroport situat într-o țară terță către un aeroport situat pe teritoriul Republicii Moldova, exceptând cazurile în care aceștia au primit indemnizații sau compensații și au beneficiat de asistență în țara terță respectivă, în cazul în care operatorul aerian al zborului respectiv este un operator aerian din Republica Moldova.

Art. 25 din Hotărârea Guvernului privind aprobarea Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborului nr. 836 din 08.11.2012 prevede că, când se face trimitere la prezentul capitol, pasagerii au dreptul de a li se oferi gratuit următoarele: a) mese și băuturi răcoritoare, direct proporționale cu timpul de așteptare; b) cazare hotelieră: în cazul în care este necesară o ședere de una sau

mai multe nopți: sau în cazul în care este necesară o ședere suplimentară față de cea prevăzută de pasager: c) transportul dintre aeroport și locul cazării (hotel sau altele).

La caz, reclamanții au fost nevoiți să aștepte timp de 7 ore în aeroport. Compania aeriană nu a oferit nicio asistență în acest sens, fentând astfel obligațiile sale legale. În lipsa acestor măsuri de sprijin, reclamanții au fost constrânși să suporte cheltuieli personale în sumă de 2490 MDL pentru acoperirea necesităților alimentare pe durata timpului de așteptare de 7ore.

Prin urmare, având în vedere cheltuielile neprevăzute de reclamanți, solicită restituirea sumei de 2490 MDL, or, această sumă reprezintă un prejudiciu material direct, pentru care compania aeriană este responsabilă în virtutea obligației sale de a oferi asistență corespunzătoare pasagerilor afectați de întârzierea prelungită. Suma respectivă este justificată și se încadrează în drepturile conferite pasagerilor de pct. 25 din regulamentul sus menționat.

A menționat că, potrivit art. 94, 96 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de judecată și de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Astfel, prezentei cereri se anexează actele doveditoare privind achitarea cheltuielilor de asistență juridică.

Întru dovedire se anexează ordinul de plată privind onorariul avocațial în sumă de 3 000, 00 MDL.

Astfel, reclamanții au solicitat:

- încasarea din contul pârâtului SRL „HiSky”, în beneficiul lui *****, ***** (minor reprezentat de *****), ***** și ***** suma de 400 euro, pentru fiecare reclamant, cu titlu de compensație pentru întârziere zborului;

- încasarea din contul pârâtului SRL „HiSky” în beneficiul lui *****, suma de 2 490.00 MDL, cu titlul de cheltuieli suplimentare suportate pe parcursul perioadei de întârziere a zborului (costul pentru produsele alimentare);

- încasarea din contul pârâtului SRL „HiSky” a cheltuielilor de judecată compuse din asistența juridică în mărime de 3000,00 MDL.

În conformitate cu art. 276^3 alin. (1) din Codul de procedură civilă, procedura de examinare a cererilor cu valoare redusă este scrisă.

În conformitate cu art. 276^3 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvenţională în condiţiile art.172 şi 173 doar dacă valoarea acţiunii

reconvenţionale nu depăşeşte valoarea admisibilă şi condiţiile legale de exercitare a cererii iniţiale cu valoare redusă.

Prin încheierea din 6 noiembrie 2024 a Judecătoriei *****, sediul Centru, a fost primită în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată depusă de avocatul ***** în interesele lui *****, *****, ***** (reprezentat de către *****) și *****către Compania Aeriană „HiSky” SRL, intervenient accesoriu SRL „System Capital Management”, privind încasarea compensației pentru reținerea zborului și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 6 noiembrie 2024, copia de pe cererea de chemare în judecată şi de pe înscrisurile anexă, au fost expediate prin scrisoare cu aviz de recepție (f. d. 32), în adresa societății-pârâte SRL „HiSky” și intervenientului accesoriu SRL „System Capital Management”, aceștia fiind obligați în termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, să prezinte referinţa scrisă privind acţiunea reclamanților şi toate probele necesare care confirmă obiecțiile sale.

Deși, societatea-pârâtă „HiSky” SRL și intervenientul accesoriu SRL „System Capital Management”, au recepționat în data de 13 noiembrie 2024 (f. d. 34, 35) încheierea de primire a cererii de chemare în judecată în procedură și a înscrisurilor anexate, aceștia în termenul stabilit nu au prezentat referința și probele necesare care ar confirma obiecțiile sale.

Astfel, judecătorul reținând că societatea-pârâtă SRL „HiSky” și intervenientul accesoriu SRL „System Capital Management” nu au prezentat referința și copiile de pe înscrisurile necesare în termenul acordat, a dispus examinarea cauzei în baza înscrisurilor anexate la cererea de chemare în judecată.

Motivarea

Examinând cererea de chemare în judecată și materialele dosarului în raport cu prevederile legale pertinente, judecătorul consideră necesar de a admite cererea de chemare în judecată depusă de avocatul ***** în interesele lui *****, *****, ***** (reprezentat de către *****) și *****către Compania Aeriană „HiSky” SRL, intervenient accesoriu SRL „System Capital Management”, privind încasarea compensației pentru reținerea zborului și compensarea cheltuielilor de judecată, din următoarele motive.

Potrivit art.276^2 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă. Dispozițiile prezentului cod privind procedura contencioasă se aplică la examinarea cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispozițiile prezentului capitol nu prevăd altfel.

În conformitate cu art.118 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În conformitate cu art.130 alin.(1)-(3) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

În conformitate cu art.131 alin.(1) din Codul de procedură civilă, explicațiile date de părți și intervenienți asupra circumstanțelor care le sunt cunoscute și care au importanță în proces urmează a fi verificate și evaluate deopotrivă cu celelalte probe [..].

În conformitate cu art.240 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

În sensul art. 1 din Legea privind protecţia consumatorilor, *consumator* este orice persoană fizică ce intenţionează să comande sau să procure ori care comandă, procură sau foloseşte produse, servicii pentru necesităţi nelegate de activitatea de întreprinzător sau profesională.

Conform art. 16 din Legea privind protecția consumatorilor, prestatorul (executantul) este obligat să asigure prestarea serviciului (executarea lucrării) în termenele şi condiţiile stabilite în reglementările specifice în domeniu sau stipulate în contractul de prestare a serviciului (executare a lucrării).

Articolul 24 din Legea privind protecția consumatorilor prevede că, consumatorii au dreptul de a fi informaţi, în mod complet, corect şi precis, asupra caracteristicilor produselor şi serviciilor oferite de către agenţii economici, astfel

încât să aibă posibilitatea de a face o alegere raţională, în conformitate cu interesele lor, între produsele şi serviciile oferite şi să fie în măsură să le utilizeze, potrivit destinaţiei acestora, în deplină securitate.

Conform art. 1411 alin. (1) din Codul civil, prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă faţă de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinaţie, iar cealaltă parte se obligă să plătească remuneraţia convenită.

Conform art. 1417 alin. (1) din Codul civil, contractul de transport de persoane se confirmă (se documentează) printr-un bilet (titlu de călătorie) sau alt document care dă dreptul la transport. Biletul poate fi emis în format electronic.

În speță, din materialele cauzei s-a constatat că, la 2 septembrie 2024, reclamanții *****, ***** (minor reprezentat de *****), ***** și *****, prin intermediul companiei SRL „System Capital Management” (Agenția turistică Robinson), au procurat un pachet turistic care a inclus cazare și bilete de zbor cu nr. RT24-EG/1340 către destinația Egipt, Sharm EI Sheikh, la cursa aeriană H7 din 3 septembrie 2024, ora 06:30, cu destinația ***** - Sharm El Sheikh (f. d. 15, 16, 17).

Deci, reclamanții *****, ***** (minor reprezentat de *****), ***** și *****, pentru cursa aeriană nr. H7 345 din 03.09.2024, prin prisma art. 1417 alin. (1) din Codul civil, se prezumă că au încheiat un contract de transport cu Compania Aeriana SRL „HiSky”, fiecare parte asumându-şi anumite obligaţiuni în baza contractului încheiat, în special ceea ce ţine de îmbarcare, transportare şi debarcare.

Prin urmare, Compania Aeriana „HiSky” SRL s-a obligat să efectueze zborul din Chișinău - Sharm El Sheikh, la 03.09.2024, ora de decolare 06:30, însă cursa aeriană H7 345, a demarat cu întârziere, de circa 7 ore (f. d. 19).

Totodată, instanța atestă că partea-pârâtă, la pretențiile înaintate de către reclamanți (f. d. 20), nu a dat niciun răspuns bazat pe legislația aplicabilă referitor la cauza întârzierilor zborului, astfel, fiind pasibilă răspunderii civile, pentru neonorarea obligaţiei asumate, conform următoarele norme de drept civil material naţional şi internaţional.

Conform art. 8 alin. (1) din Constituție, Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizaţiei Naţiunilor Unite şi tratatele la care este parte, să-şi bazeze relaţiile cu alte state pe principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internaţional.

La fel, conform art. 25 din Legea aviaţiei civile nr. 1237/09.07.97, dacă un tratat internațional la care Republica Moldova este parte stabilește alte prevederi decât cele cuprinse în prezenta lege, se aplică prevederile tratatului internațional.

Reieșind din dispozițiile Convenţiei pentru unificarea anumitor norme referitoare la transportul aerian internaţional, încheiată la Montreal la 28 mai 1999,

de la articolul 19, întitulat „întârzierea”, prevede că transportatorul este răspunzător de prejudiciul rezultat dintr-o întârziere în transportul aerian de pasageri, de bagaje sau de mărfuri. Refuzul la îmbarcare şi anularea sau întârzierea prelungită a zborurilor pot cauza pasagerilor dificultăţi şi neplăceri grave.

În sensul Convenţiei de la Montreal, obligaţiile care revin operatorilor de transport aerian ar trebui limitate, sau responsabilitatea lor exonerată în cazurile în care evenimentul este cauzat de circumstanţe excepţionale, care nu pot fi evitate în pofida tuturor măsurilor rezonabile adoptate.

Astfel de circumstanţe pot surveni în special în caz de instabilitate politică, condiţii meteorologice incompatibile cu desfăşurarea zborului în cauză, riscuri legate de siguranţă, deficienţe neprevăzute, care pot afecta siguranţa zborului şi greve care afectează operaţiunile operatorului de transport aerian.

Prin urmare, ar trebui să se considere că există circumstanţe extraordinare în cazul în care impactul unei decizii de gestionare a traficului aerian asupra unei anumite aeronave dintr-o anumită zi cauzează o întârziere prelungită, o întârziere de o noapte sau anularea unuia sau mai multor zboruri ale aeronavei respective, în pofida adoptării tuturor măsurilor rezonabile de către operatorul de transport aerian în cauză, în scopul evitării întârzierilor sau anulărilor.

Prin prisma pct. 16 lit.b) şi pct. 18 lit.b) din Regulamentul privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.836 din 08.11.2012, în cazul întârzierii unui zbor cu distanță cuprinsă între 1500 și 3500 km, pasagerilor li se oferă o compensaţie în valoare de 400 euro. Pentru stabilirea distanţei se ia în considerare ultima destinaţie unde pasagerul urmează să sosească după ora prevăzută datorită refuzului la îmbarcare sau anulării zborului.

Reieșind din art. 9 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la transporturi nr. 1194 din 21.05.1997, întreprinderile de transport sunt obligate să asigure transportul de călători şi mărfuri calitativ şi la timp.

În acord cu art. 10 lit. d) din Legea privind protecția consumatorilor, în vigoare la data apariției raportului juridic, prestatorul este obligat să respecte cerinţele prescrise sau declarate, precum şi clauzele contractuale, iar potrivit lit. j), să răspundă pentru prejudiciul cauzat de serviciul prestat necorespunzător.

Potrivit art. 20 alin. (1), (4) şi (5) din Legea privind protecția consumatorilor, aplicabilă la data raportului juridic, consumatorul este în drept să pretindă repararea prejudiciului cauzat de produsele, serviciile necorespunzătoare indiferent de faptul dacă s-a aflat sau nu în relaţii contractuale cu vânzătorul, prestatorul.

Potrivit art. 31 alin. (1), (2) din Legea privind protecția consumatorilor, aplicabilă la data apariției raportului juridic, acţiunile privind protecţia drepturilor consumatorilor pot fi depuse la instanţa judecătorească de către consumatorii sau reprezentanţii acestora. Acţiunile privind protecţia drepturilor consumatorilor se

depun la instanţa judecătoreasca în conformitate cu termenele prevăzute de legislaţie. Consumatorii sunt scutiți de taxa de stat în acțiunile privind protecţia drepturilor sale.

Conform art. 21 alin. (1) din aceeiași lege, prestatorul (executantul) este obligat să asigure prestarea serviciului (executarea lucrării) în termenele şi condiţiile stabilite în reglementările specifice în domeniu sau stipulate în contractul de prestare a serviciului (executare a lucrării).

Instanța de judecată determină că conform raporturilor juridice apărute între părţi, ca urmare a procurării, prin intermediul companiei SRL „System Capital Management” (Agenția turistică Robinson), a unui pachet turistic, care a inclus și biletele de zbor pentru cursa Chișinău - Sharm El Sheikh, s-a dat naştere contractului de transport de persoane, în baza căruia transportatorul – SRL „HiSky” şi-a asumat o obligaţie de rezultat, care avea un obiect bine precizat, astfel încât obligându-se că prin acţiunile sale să obţină un anumit rezultat în favoarea clientului său. Obligaţia se consideră executată numai dacă rezultatul la care s-a obligat transportatorul a fost obţinut. Dacă nu se obţine rezultatul dorit, se prezumă că transportatorul s-a aflat în culpă şi este răspunzător de urmările cauzate.

Această răspundere a transportatorului este reglementată expres prin Regulamentul privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin hotărârea Guvernului RM nr. 836 din 08.11.2012, care la pct. 16 lit. b) în coroborare cu pct. 18 lit. b), pct. 17, prevede că în cazul întârzierii unui zbor, în cazul zborurilor cuprinse între 1500-3500 kilometri, compania aeriana ar fi obligată să achite pasagerului o compensaţie de 400 Euro pentru fiecare zbor.

În temeiul celor elucidate și pornind de la faptul că, la materialele cauzei, lipsesc înscrisuri care să indice că întârzierea zborului din 03.09.2024 este justificată, ținând cont că, pasagerii urmau să fie transportați din Chișinău - Sharm El Sheikh, distanță pe care urma să o parcurgă, măsurată conform pct. 21 prin metoda rutei ortodromice, conform punctului 18 lit. b) din Regulament, urmează să fie oferită o compensație în mărime de câte 400 Euro, pentru fiecare.

Totodată, reclamanții au invocat că, în contextul reținerii zborului, au suportat cheltuieli de alimentare în sumă de 2 490 MDL, fapt dovedit prin bonurile anexate la acțiune (f. d. 5, 6).

Potrivit pct. 2 din Hotărârea Guvernului privind aprobarea Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborului nr. 836 din 08.11.2012, prezentul regulament se aplică pasagerilor care pleacă de pe un aeroport situat pe teritoriul Republicii Moldova, pasagerilor care pleacă de pe un aeroport situat într-o țară terță către un aeroport situat pe teritoriul Republicii Moldova, exceptând

cazurile în care aceștia au primit indemnizații sau compensații și au beneficiat de asistență în țara terță respectivă, în cazul în care operatorul aerian al zborului respectiv este un operator aerian din Republica Moldova.

Art. 25 din Hotărârea Guvernului privind aprobarea Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborului nr. 836 din 08.11.2012 prevede că, când se face trimitere la prezentul capitol, pasagerii au dreptul de a li se oferi gratuit următoarele: a) mese și băuturi răcoritoare, direct proporționale cu timpul de așteptare; b) cazare hotelieră: în cazul în care este necesară o ședere de una sau mai multe nopți: sau în cazul în care este necesară o ședere suplimentară față de cea prevăzută de pasager: c) transportul dintre aeroport și locul cazării (hotel sau altele).

La caz, se atestă că reclamanții au fost nevoiți să aștepte timp de 7 ore în aeroport, iar la dosar nu se regăsesc înscrisuri din care să rezulte că Compania aeriană a oferit asistență în acest sens. Deci, în lipsa acestor măsuri de sprijin, se denotă că reclamanții au suportat cheltuieli personale în sumă de 2490 MDL, pentru acoperirea necesităților alimentare pe durata timpului de așteptare de 7ore.

Prin urmare, având în vedere cheltuielile neprevăzute de reclamanți, se conchide, prin prisma prevederilor sus-enunțate, despre necesitatea încasării sumei de 2490 MDL, or, această sumă reprezintă un prejudiciu material direct, pentru care compania aeriană este responsabilă în virtutea obligației sale de a oferi asistență corespunzătoare pasagerilor afectați de întârzierea prelungită.

Potrivit art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Totodată, potrivit art. 96 alin. (1) și (1^1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În litigiul respectiv, reclamanții au beneficiat de servicii juridice prestate de avocatul ***** (f. d. 2), pentru care au achitat 3000 lei, fapt ce se confirmă prin bonul de plată seria DAA nr. 56883799 din 25.09.2024 (f. d. 3).

Potrivit practicii CtEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Cuantumul cheltuielilor pentru asistenţa juridică trebuie astfel stabilit, încât acestea să fie rezonabile şi să nu constituie sume excesive.

Raportând prevederile normelor legale sus-citate la circumstanțele constatate, judecătorul ajunge la concluzia de a admite cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică și de a încasa de la Compania Aeriană „HiSky" SRL, în beneficiul lui *****, *****, ***** (reprezentat de către *****) și H*****, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000 (trei mii) lei, ca fiind necesare și rezonabile.

În conformitate cu art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamanții au fost scutiți, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 85 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanţii în acţiunile de protecţie a drepturilor consumatorilor.

În conformitate cu art. 83 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe conform Legii taxei de stat.

Conform pct. 1.1.2. din Anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213/2023, în vigoare din 01.01.2024, dacă valoarea acțiunii este de 5001-50000 lei, taxa de stat se achită în mărime de 250 lei+4% din valoarea acțiunii care depășește 5001 lei, deci, taxa de stat constituind 1294,10 lei.

Reieșind din prevederile legale sus-citate, instanța de judecată ajunge la concluzia de a încasa de la Compania Aeriană „HiSky" SRL în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1294,10 (o mie două sute nouăzeci și patru,10) lei.

În conformitate cu prevederile art. art. 276^2 -276^4 din Codul de procedură civilă al RM, judecătorul

Dispozitivul

h o t ă r ă ş t e:

Se admite cererea de chemare în judecată.

Se încasează de la Compania Aeriană „HiSky" SRL, în beneficiul lui *****, *****, ***** (reprezentat de către *****) și H*****, suma a câte 400 (patru sute) EURO, pentru fiecare, cu titlu de compensație pentru întârzierea zborului, care urmează a fi convertiți în valută națională conform cursului BNM, la data executării hotărârii, prejudiciul material în mărime de 2490,00 (două mii patru sute

nouăzeci,00) lei și cheltuielile pentru asistenţă juridică în mărime de 3 000,00 (trei mii,00) lei.

Se încasează de la Compania Aeriană ,,HiSky” SRL, în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 1294,10 (o mie două sute nouăzeci și patru,10) lei.

Hotărârea este cu drept de apel în Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile, de la data adoptării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Judecătorul Svetlana Cușnir